

Zikir Allah'ı Anmak ve Hatırlamak

... Kibirle, benlikle varlıkla varılamaz. Varını yoğunu yak da gel derviş. Tabi varlıktan geçecek ya, varlıktan terk-i dünya edecek ki o işte.

Ene'l-hak uğrunda çekilir dara.

Mansur'un camını çak da gel derviş.

“Ene'l-hak dedi.” diye Hallâc-ı Mansur'u, “Sen ne dedin, böyle laf mı olur?” diye darağacına çektiler.

Ama onu rumuzlu söylemiş. “Ene'l-hak demek, “ben hakkım” demek. “Vay, sen böyle küfür sözü söylüyorsun!” diye asmışlar ama onun maksadı küfür sözü değil.

...Doktorun sözünü dinlemiyor. “Şunu yeme” diyor, yiyor, “Bunu yapma” diyor, yapıyor.

İyi olur mu?

Teslim olacak. Hem de nasıl teslim olacak. Hiç itiraz etmediğini anlatmak için derler ki;

Ke'l-meyyiti beyne yedeyi'l-ğassâl.

“Ölüm acısının önünde meyyit nasıl durur. Hiç

itiraz eder mi? Elini çek, oramı yıkama, tutma, etme diyebilir mi?”

Ne mümkün! Demiyor. Onun gibi tam teslim olacak. *Ke'l-meyyiti*, “ölü gibi” *beyne yedeyi'l-ğassâl*, “ölü yıkayıcının önündeki mey-yit gibi” mürşide teslim ol. Mevtalar gibi tam teslim ol.

Sükût eyle. Görme, âmâlar gibi... Neme lazım, sus, söyleme, görme! Dır dır, vır vır konuşursa dervişlik gider. Ona buna bakar, onun bunun kusurunu görür; “Sen şöylesin hacım, sen böylesin hacım, niye öyle yaptın be kardeşim!” bilmem ne;

Allahu Ekber! Herkesin kusurunu görüyor, bu derviş olamaz.

Sükût eyle, görme âmâlar gibi... Lakin zamanında deryalar gibi coşup çağlayarak atla gel derviş! Dervişliğin adabına uy! Uyacaksın işte yâ hacım!

Bunu beğendim. Bunun namelerini duydun mu? Namesini duymadık ama sözleri güzel.

Çıkmasın sekâhüm remzi dilinden.

Dehr sûresinde bir âyet-i kerîmede, Rab-bimiz Tebâreke ve Teâlâ buyuruyor ki;

وَسَقَاهُمْ رَبُّهُمْ شَرَابًا طَهُورًا

*Ve sekâhüm rabbühüm şerâben tahûrâ.*¹

Cenâb-ı Hak, cennette, mü'min kullarına türlü nimetleri ikram edecek, edecek, edecek, edecek. Bir de onlara cennetin tertemiz meşrubatlarından ikram edecek. Baldan ırmaklar akıyor, süttten ırmaklar akıyor, cennetin ırmakları şırıl şırıl akıyor.

وَسَقَاهُمْ رَبُّهُمْ شَرَابًا طَهُورًا

Ve sekâhüm rabbühüm şerâben tahûrâ.

“Ayrıca Cenâb-ı Hak onlara cennet meşrubatlarından sunacak.”

Cennet şarapları ama cennetin şarabı, haram şarap değil; cennetin şarabı “meşrubat” demek. Cennetin o feyizli, sonsuz derecede lezzetli, tatlı, güzel nimetlerinden Cenâb-ı Hakk cennette sunacak. Allah cümlemize nûş etmeyi nasip etsin.

¹ 76/İnsan, 21.

Nûş etmek nasip etsin.

Çıkmasın sekâhüm remzi dilinden.

Dil burada yine gönül manasında.

“Gönlünden, kalbinden ve *sekâhüm rabbühüm* mânası hiç çıkmasın; bunu unutma.”

Rabbim mü’min kullarına, cennetlik kullarına cennet meşrubatlarının en güzellerini ikram edecek. Onu unutma hiç.

وَسَقَاهُمْ رَبُّهُمْ شَرَابًا طَهُورًا

Ve sekâhüm rabbühüm şerâben tahûrâ âyeti hep hatırında olsun.

Çıkmasın sekâhüm remzi dilinden.

Mürşidini hak bil, çıkma yolundan.

Koku alacaksan mâna gülünden.

Rûhî’nin kalbine, bak da gel derviş.

Rûhî de şiiri yazan.

“Mânadan haber almak istiyorsun Rûhî’nin kalbine bak da gel.” demiş. Kendisi de demek ki bu işlerden anlayan bir zât.

Rûhî’nin kalbine bak da gel derviş.

Onun kalbine bakacaksın, o zaman mâna gülünden koku alacaksın. Demek ki Rûhî'nin kalbi gülistan gibi, mâna gülleri dolu, hoş kokan şey çok. İç âlemi olgun, zengin, renkli bir kimse.

“Eğer o kokuları duymak istiyorsan gel de şu bizim bahçeye bir uğra.” diyor.

İddialı bir söz tabi. Ne yapalım, şair öyle demiş. Kimisi gerçeği söyler... Cenâb-ı Hakk vermişse söyle demişse söyler. Aslolan tevazudur.

Çün sana gönlüm müptela düştü.

Bu iki şiirden ikincisi. Buradan ne anladık?

Kimisi çok yükseklerden söyler.

Varını yoğunu yak da gel derviş.

Kimse yakamaz. Var mı bir tane varını yoğunu yakacak olan?

Olmuş. Yapanlar var. Geçen hafta anlattım. Feridüddin Attar'ın yanına gitmiş. Evliyâullahtan bir zât;

“Ölüme hazır ol, ölümden korkma, Allah'a kavuşmayı arzula.” filan diye nasihate başlamış.

“Palavrayı bırak! Bu söylediklerini sen yapabilir misin?” diyor Attar.

O zaman attarlık yapıyor, koku satıyor. Daha henüz işin başında.

“Allah’ın izni ile yaparım.” diyor.

Yatıyor gözünün önünde , elini sağ yanağının altına koyuyor.

Eşhedü en lâ ilâhe illallah ve eşhedü enne Muhammeden abdühû ve resûlüh diyor. Kul ruhu teslim ediyor. “Yaparım inşaallah, Allah’ın izni ile yaparım.” diyor. Sözünün eri.

Yok değil, olmuş; varını yoğunu her şeyini feda etmiş insanlar var. Kefenini boynuna dolamış da Allah yolunda cihad etmiş. Çoluk çocuğu, evi barkı, bağı bahçeyi terk etmiş. Yok mu dedelerimiz. Şimdi millet kılını kıpırdatmıyor, kaşını kaldırmıyor.

“Olmaz öyle şey!” diye kaşını kaldırırsa yetecek; onu bile yapmıyor. Öhö öhö dese birisi, birisi laf söyleyince bütün salon öksürse, itiraz etse yine boğulacak sesi. Kimse ne öksürüyor ne tıksırıyor. Ne kaşını kaldırıyor ne kılını kıpırdatıyor. Allah’ın dinine saldıran saldırana, hücum eden edene.

Allah'ın mü'min kulları, dinlerinin savunmasında hiç gayrete gelmiyor. Ama komşusunun ineği bunun bağına girse tüfeği alır, çıkar. Öteki köyün inekleri, bu köyün merasına gelse bütün köy silahlanır, iki köy birbiri ile harp eder. Birisi birisine yan baksa, bir laf söylesen...

Bunu yapamaz. “Varını yoğunu yak da gel!” de, yapamaz.

Mansur'un camını çak da gel derviş.

Cam, “kadeh” demek, “Mansur'un kadehinde çak da gel.” “Çek”tir o. “O kadehten sen de çek

Erenler bâbından koku al koku.

Ârif ol Kitab-ı elest'i oku.

Mâna tezgâhında divanlar doku.

Hülleyi sırtına tak da gel derviş.

Eh, inşaallah... Burnu kuvvetliyse güzel kokuları alır, merakı varsa ârif olmak için kitapları okur, mânaları kafasında, gönlünde düşünür. O zaman mâna tezgâhlarında dokunmuş ipeklileri, cennet hüllelerini takarsın. Mevtalar gibi mürşide teslim ol; çok zor...

Birisi halvete girmiş, halvetten çıktıktan sonra; “Tamam” demiş, “Ben de artık mürşidim.” Hocamız (Mehmed Zahid Kotku) haber gönderiyor.

“Ne var? O mürşitse ben de mürşidim, ben de halvete girdim!” diyor.

Şaka değil gerçek. Hocamız; “Yapmayın, etmesin.” diye haber gönderiyor. Fırsatı ele geçirdi. Sanıyor ki halvete girince iş bitiyor.

Televizyon almış; “Hocam, düğmesi elimizin altında değil mi, kapatıveririz!” diyor.

Kapatamazsın! Onları şeytan böyle hazırlar.

...pahasına ey dost can bahâ düştü. “Seni kim buldu ise kendi yok oldu.”

Demek ki ücret can, can gidiyor.

“Kim seni buldu ise can elden gidiyor.”

“Demek ki kavuşmanın ücreti can vermiş.” diyor.

Aşka uşşâkın davet etmişsin.

Can kulağına ol sada düştü.

“Âşıklarını aşka sen davet etmişsin; canının kulağına o seda düştü. Ben de onu duydum.”

Bu Niyazi'nin vücudunda zerre komadı hep beka düştü.

“Vücudunda zerre bırakmadı, hep beka düştü.” diyor.

Bu eski şiirleri bilmeyenler orada da herhalde bir yanlışlık yapmış olabilir. Bunlardan bildiğimiz ilahi yok değil mi?

Senin açtığın sayfayı okuduk, hacı efendi. Velakin bunların yarısı ilahi değil, yarısının besmesini bilmiyoruz. Şimdi bir tanesine elini koy bakalım, gözünü kapat.

Durmaz yanar vücudum Allah.

Bu ilahiyi gösterdi...

Kur'ân-ı Kerîm'i getir, aç bir sayfa, koy bakalım, ne nasihat çıkacak?

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN
18 Şa'bân 1421 / 15.11.2000

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

